

34 дитини із особливими освітніми потребами (ООП) інтегровано у загальноосвітнє навчальне середовище, так у СНВК № 45 – 16 дітей, у загальноосвітніх школах № 18 – 17 учнів, № 34 – 13 учнів. В інклюзивних класах даних навчальних закладів найбільше навчається дітей з тяжкими порушеннями мови, розумово відсталих, зі зниженим зором, зі зниженим слухом, з порушеннями емоційно-вольової сфери та іншими видами порушень здоров'я. З вересня 2011 року відкрито інклюзивні класи в Полтавській загальноосвітній школі № 19 для 3 дітей з обмеженими фізичними можливостями та нормальним інтелектом [4].

Вже п'ять років поспіль в Полтавській області спостерігається позитивна динаміка щодо збільшення кількості шкіл та дошкільних навчальних закладів з інклюзивним навчанням, а також щорічно зростає кількість дітей, охоплених ним.

Під час візиту на Полтавщину міністр освіти і науки України Л. Гриневич зазначила, що Полтавська область посідає 3 місце в Україні за кількістю дітей, залучених до інклюзивної освіти. Зараз функціонує 675 загальноосвітніх навчальних закладів, із них 107 шкіл мають 204 класи з інклюзивним навчанням, у яких навчається 268 учнів.

У 2016-2017 навчальному році у загальноосвітніх навчальних закладах з інклюзивним навчанням введено 76 ставок асистента вчителя.

Крім того, у школах діють спеціальні класи для навчання дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку у спеціально створених умовах. Зокрема, у минулому навчальному році функціонувало 12 спеціальних класів, у яких навчалося 132 дитини.

Отже, побудова ефективної системи інклюзивної освіти в Україні можлива на основі взаємодії різних факторів, насамперед посилення фінансування освіти, удосконалення її нормативно-правового, методичного та кадрового забезпечення.

Підтримуємо думку про необхідність проведення просвітницької діяльності, яка б дозволила інформувати суспільство про актуальність і необхідність інклюзії; формування в суспільстві толерантності по відношенню до дітей з особливими потребами.

Список використаної літератури

1. Богданов С. Соціальний захист інвалідів. Український та польський досвід С. Богданов ; відп. ред. О. Палій. – Київ : Основи, 2002. – 93 с.
2. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене : наук.-метод. посіб. / А. А. Колупасва, Л. О. Савчук., К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. – 247 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»).
3. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі : практ. посіб. / [Тім Лорман, Джоан Дешпелер, Девід Харві]; пер. з англ. – К. : – СПД-ФО Парашин І. С. 2010. - 296 с.
4. Освіта Полтавщини назустріч дітям (з досвіду впровадження інклюзивної освіти у навчальних закладах області) : інформаційно-методичний посібник / [упорядник І.О. Калніченко] – Полтава : ПОІППО, 2012. – 62 с.

Тетяна Кошкалда

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ЗА ЧАСІВ КОЗАЧЧИНИ

Період козащини — це один з яскравих етапів розвитку освіти, який виник у часи Відродження (XVI-XVII століття). Одним з головних завдань освіти цього періоду — це виховати здорових та вмілих воїнів, які будуть захищати свої землі від загарбників, а також сформувати в них моральні, загальнолюдські цінності та зробити з них незламних лицарів, які будуть передавати свої навички з покоління в покоління за традиціями українського народу.

Актуальність статті полягає у розкритті та вивченні системи освіти, яка склалася за часів козащини в Україні, де швидкими темпами почала розвиватися система освітніх закладів, таких як братські школи, академії, колеґіуми, січові школи тощо.

Мета статті полягає у висвітленні особливостей розвитку освіти в Україні за часів козащини.

Період козацької доби в Україні характеризується початком розвитку освіти. В 1766 р. на загальних зборах козаків було ухвалено рішення про відкриття різних типів шкіл. Прагнення до освіченості не підтримувала цариця Катерина II, за її словами : “ черні не потрібно давати освіту ”.

Коли розпочалося створення шкіл для козаків за різними їх типами, враховувалися соціальні, духовні та матеріальні стани населення тих часів. Одними з перших були засновані парафіяльні школи майже в кожному населеному пункті, які діяли при церквах. «Містилась вона в окремій хаті, де стояли три довгих столи. Кожен стіл відводився окремому класові: за першим читали буквар, за

другим — часослов, за третім — псалтир. За двома останніми столами (класами) вчили й письма. Учні були різного віку — від хлопчиків 7 — 8 років до дорослих козаків. З третього класу набирали охочих до січової школи, де тричі на тиждень вчили церковного співу. Взимку вчилися в хаті, а влітку — просто неба. До школи ходило до 30 — 40 учнів... Тривалість перебування у кожному класі залежала від здібностей учня. Закінчення класу школярем було традиційним святом» —, як зазначали сучасники [4].

Навчання в школах проходило рідною мовою, одними з основних предметів були українська та старослов'янська мови, письмо, рахування, закон божий, співи. Освітні заклади того часу поділялися на :

- полкові школи — це школи, в яких навчалися діти, що проходили випробування в дяка. Їх вчили писати, рахувати, читати, а також допомагати по господарству та навчали релігійному ремеслу, ці школи функціонували за допомогою батьківських коштів ;

- січові школи — в свою чергу поділялися на дві групи. У першій групі навчали паламарів та дяків. До другої групи входили сироти та інші діти нищої ланки, яким було по 9 років, адже саме в ці школи здавали після досягнення дитини 9-ти річчя. Їх навчали військовому ремеслу і грамоти, співу. За навчання в цих школах платила Січ [2, с. 487-488].

Знання арифметики та геометрії допомагали козакам у будівництві військових укріплень, фортець, флоту та ін. Географія та астрономія - уміння орієнтуватися на місцевості та в морі. Окрім того, вони вивчали мови та вчилися писати вірші, особливу увагу приділяли військово-фізичному вихованню. Найважливішим умінням козаків було уміння плавати, веслувати, керувати човном, переховуватись від ворога під водою за допомогою очеретини тощо. Вже після закінчення школи козаки (найздібніші учні) вступали до Києво-Могилянської академії, де разом зі своїми наставниками козаки переймали науку жити й перемагати в екстремальних умовах. Уміння та навички здобували на полях битви.

Отже, після відкриття мережі навчальних закладів, освіта почала набирати великого розвитку. Як зазначав П. Алеппський: ” По всій землі козаків ми помітили прекрасну рису, яка викликала наше здивування : всі вони, за винятком небагатьох, навіть більшість їхніх дружин і дочок уміють читати і знають порядок церковних служб і церковної співи...”, а далі він продовжував : “Дітей більше, ніж трави, і всі вони вміють читати, навіть сироти, а більшість монахів (ченців) вміли не тільки читати, а й були ознайомлені з філософією, логікою і писали праці ” [1, с.85].

Таким чином, зародження і розвиток теорії і практики навчання і виховання в Україні за часів козаччини мало велике практичне значення та помітно позначилось на подальшому розвитку системи освіти в цілому.

Список використаної літератури

1. Бойко А. М. Педагогіка/За редакцією докт. Пед. Наук, проф.,чл.-кор. АПН України А.М.Бойко : Навч.-метод. Посібник — К.: ІЗМН,Полтава,2002.-Ч.1.-с.84-85, 327 с.
2. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти/ М.М.Фіцула.- К.: Видавничий центр “ Академія ”,2002.- 528 с.
3. Ягупов В. В. Педагогіка: Навч. Посібник/ Ягупов В.В. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.
4. Витяг з інтернет-джерела [https:// subject.com.ua/psychology/history_pedagog/15.html](https://subject.com.ua/psychology/history_pedagog/15.html).

Віолетта Цигура

З ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА:

30-50 РР. ХХ СТОЛІТТЯ

З метою виховання молодого покоління, визнаючи пріоритетність освіти як ключового чинника соціально-економічного, політичного та культурного розвитку країни, кожна держава дбає про організацію і функціонування шкільної освіти. Цим вона закладає фундамент виробничого і культурного прогресу суспільства. Українське шкільництво, як і процес становлення шкільної освіти інших країн, має власну історію: від перших кроків створення шкіл у Київській Русі до організації мережі різних типів сучасних навчальних закладів загальної середньої освіти.